

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Møtebok for Ringsaker kirkelige fellesråd

Møtedato: 28.01.2025
Møtetid: kl 16.00
Møtested: Moelv kirkesenter møterom 2, Storgata 98B – Moelv

Tilstede

Sverre Finstad (Ringsaker) (Leder), Helene Amdal Stenersen (Åsmarka), Kristin Jevne (Brumunddal/Veldre), , Kristin Opsahl (Nes), Oluf Maurud (Kommunens representant), Andreas Alexander Nordvang-Sandvold Fosby (Vara for Dom Prost og Biskopens representant)

Meldt forfall: Kirsten Elisabeth Almås, Solveig Sørum Sletmoen (Brøttum), Bengt Håvard Sundkøien (Furnes)

Orienteringer (ppt presentasjon vedlagt)

000001 Personalsituasjonen
000002 Info fra Kirkeverge
000003 Status fra Domprostens vara

Sakliste

Vedtakssaker

Sak 001/25 **Protokoll Ringsaker kirkelige fellesråd 17.des 2024**

Vedtak: Møtebok Ringsaker kirkelige fellesråd 17.des 2024 godkjennes.

Sak 002/25 Budsjett og økonomiplan 2025 – 2028 – Ringsaker kommune

Vedtak: 1. Innspill til budsjett med rammer slik det fremkommer i sak 023/24 vedtas og slik det ble oversendt Ringsaker kommune.
2. Kirkevergen bes utarbeide ny vedlikeholds strategi basert på gjeldende forutsetninger.

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

Sak 003/25

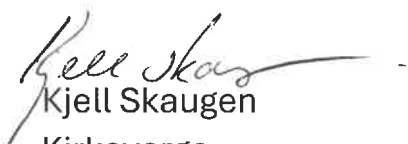
Budsjett 2025 Ringsaker kirkelige fellesråd

Vedtak:

1. Kirkevergens forslag til budsjett 2025 tas til etterretning iht talldelen, vedlegg og redegjørelse.
2. Kirkevergen gis fullmakt til å foreta nødvendige justeringer i budsjettene og legge dette frem for fellesrådet når nødvendig.

For Ringsaker kirkelige fellesråd

1.februar 2025

Kjell Skaugen
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellesråd

RINGSAKER KIRKELIGE FELLESRÅD

28 JANUAR 2024

SAKSLISTE

SAKSLISTE

Meldingssaker

- 0000001 Personalsituasjonen
- 0000002 Info fra kirkeverge
- 0000003 Status fra Domprost

Vedtaksaker

- Sak 001/25 Møtebok Ringsaker kirkelige fellesråd 17. des 2024
- Sak 002/25 Budsjett og økonomiplan 2025 – 2028 Ringsaker kommune
- Sak 003/25 Budsjett 2025 Ringsaker kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE
Ringsaker kirkeelige fellesråd

M Ø T E 28. J A N U A R 2025

Meldingsaker

Sak 0000001

Personal (erstatter sak 00000038)

Sak 0000002

Info fra kirkevergen

- **ÅRSREGNSKAP 2024 ER AVSLUTTET OG OVERSENDT REVISOR FOR REVIDERING – GJORT EN MEGET GOD JOBB.**
 - TIDSPLAN ER SENDT 14. JANUAR 2025 TIL LEDERE OG ØKONOMANSVARLIGE
 - ÅRSREGNSKAPET SKAL FREMLEGGES REVISOR INNEN 22. FEBRUAR
 - MENIGHETSRÅD SKAL FATTE VEDTAK OG GODKJENNE ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING INNEN 20. MARS
 - REVISOR GIR REVISJONSBERETNING INNEN 30. APRIL
 - FULLSTENDIGHETSERKLÆRING
 - SIGNERT ÅRSREGNSKAP
 - SIGNERT ÅRSBERETNING
 - MØTEPROTOKOLLER SOM VISER AT OVENNEVANTE ER BEHANDLET
- **FORORDNEDE GUDSTJENESTER I HAMAR BISPEDØMME – PROSESS 2025**
 - SKRIV AV 2. JANUAR 2025
 - **MENIGHETSRÅD**
 - SOKNEPRESTER
 - FELLESRÅD
 - FRIST FOR INNSENDING TIL BISKOPEN 15. JUNI 2025

M Ø T E 28. J A N U A R 2025

Meldingsaker

Sak 00000002

Info fra kirkevergen

- **DIGITALT MENIGHETSBLAD**
 - KOMMUNKASJONSRÅDGIVER KALLER INN TIL MØTE FOR OPPSTART OG STOFF TIL NESTE NUMMER
- **BRUK AV STRATEGISK VERKTØY «KIRKA VÅR»**
 - FORVENTES AT SOKNEPREST ER PÅDRIVER
 - VERKTØY TIL MENIGHETSRÅD
 - RAPPORTERING FRA 1/1-2026
- **RETNINGSLINJER FOR TILSKUDDSFORVALTNING I DEN NORSKE KIRKE**
 - TILSKUDD TIL DIAKONI, KIRKELIG UNDERVISNING OG KIRKEMUSIKK
 - SVARFRIST 15. MARS 2025
- **VEDTATT STRATEGI FOR HAMAR BISPEDØMMERÅD 2025 – 2029**
 - SKRIV AV 10/1-25
 - ALLE MENIGHETSRÅD OG FELLESRÅD

M Ø T E 28 . J A N U A R 2025

Meldingsaker

Sak 0000002

Info fra kirkevergen

- **KURS - MØTEINNKALLING-/PROTOKOLL**
 - JOBBES MED SAKEN
 - VIL BLI GJENNOMFØRT INNEN 1. MARS 2025
- **AVTALE OM SAMORDNING AV HMS-ARBEID MELLOM BISPEDØMMERÅD OG KIRKELIG FELLESRÅD**
 - SKRIV AV 12/2-2020
 - KOMMER TILBAKE TIL TILTAK OG TIDSPLAN SOM EN DEL AV FREMTIDIG MØTESTRUKTUR
- **KIRKERÅDETS REGLER RUNDT BRUK AV KIRKENE**
 - SKRIV AV 4. JUNI 2024
 - VIL BLI DISTRIBUERT SAMMEN MED MØTEBOK
 - MENIGHETSRADETS UTLÅN AV KIRKEN
 - KOMM/MERKNAD FRA RINGSAKER MENIGHETSRAAD

M Ø T E 28. J A N U A R 2025

Meldingsaker

Sak 0000002

KIRKENS BEREDSKAPSSYSTEM

- En beskrivelse av beredskapen i Den norske kirke og kirkens samarbeidspartnere
- Avtale mellom Ringsaker kommune og RKF
 - Kirkevergen sammen med representant fra «prestelinja» vil se på lokal beredskapsplan

Sak 0000003

Info fra Domprostens stedfortreder

- Ordet er ditt

Dato:	21.01.2025
Arkivsak:	23/014
Dokumentnummer:	24/
Arkivkode3:	012.2
Saksbehandler:	Kjell Skaugen

Saksnr	Sak	Møtedato
001/25	Møtebok Ringsaker kirkelige fellesråd 17. des 2024	28.01.2025

Vedlegg:
Vedlegg 1: Møtebok for Ringsaker kirkelige fellesråd 17.12.2024

Fakta:
Møtebok ble oversendt til medlemmene 18.12.2024

Vurdering

Forlag til vedtak
Møtebok Ringsaker kirkelige fellesråd 17.12.2024 godkjennes

Vedtak

DEN NORSKE KIRKE
Ringsaker kirkelige fellesråd

Dato: 21.01.2025
Arkivsak: 23/014
Dokumentnummer: 24/
Arkivkode3: 012.2
Saksbehandler: Kjetil Skaugen

Saksnr	Sak	Møtedato
002/25	Budsjett og økonomiplanen 2025-2028 Ringsaker kommune.	28.01.2025

Vedlegg:
Vedlegg 1. Innspill til budsjett og økonomiplan 2025-2028 - Ringsaker kirkelige fellesråd

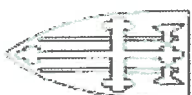
Fakta:
Ringsaker kirkelige fellesråd behandlet innspill til budsjett og økonomiplan 2025 - 2028 som sak 023/24 på møte 17. desember 2024.
Forslag til vedtak var at saken skulle slutthandles som egen sak på neste møte i januar 2025.

Vurdering
I skrivet som ble sendt Ringsaker kommune 5.11.2024 kommer det tydelig frem at innspillet baserer seg på kjente og antatte forutsetninger.
Videre vises til skriv oversendt 23. oktober 2024 hvor en søkte om forskudd på investeringsmidlene for 2025 for å dekke behov relatert til den omfattende investering i Ringsaker kirke jorhunder med nytt våperhus og orgelgalleri sammen med nytt orgel.
Ringsaker kommune har innvilget søknaden hvor investeringsmidler for 2025 er utbealt i 2024. Resultatet er at bli pågående investeringer i Nes og Stavsjø kirke er satt på vent i 2025.
Det samme med bruk av Pastor kompetanse.
Justering/endring av vedtaket/strategi for kirken vil bli justert ift endrede rammer.

En vil i løpet av 2025 se på søknader til kirkebevaringsprogrammet for å ta inn igjen de prosjekter som midlertidig er stoppet, samt søknad om nye prosjekter.

Gjennomgang og godkjenning av årsregnskapet 2024 vil bli behandlet på neste møte.

S A K 002 / 25

DEN NORSKE KIRKE Ringsaker kirkelige fellesråd

Forslag til vedtak

1. Innspill til budsjett med rammer slik det fremkommer i sak 023/24 vedtas og slik det ble overensatt Ringsaker kommune
2. Kirkevergen gis fullmakt til å innarbeide nødvendige endringer i budsjettoppfølget for 2025.
3. Kirkevergen bes utarbeide ny vedlikeholds strategi basert på gjeldende forutsetninger.

Møtebehandling

DA TILDELING FØLJELIGT FRA RINGSAKER
KOMMUNE, OG IHTT INNSPILL, THS REL. 2 BOCC.

DEN NORSKE KIRKE

Ringsaker kirkelige fellestråd

Dato:	21.01.2025
Arkivsak:	23/014
Dokumentnummer:	24/
Arkivkode3:	012.2
Saksbehandler:	Kjetil Skaugeth
Saksnr	Sak
04/3/25	Budsjett 2025 Ringsaker kirkelige fellestråd
	Møtedato
	28.01.2025

- Vedlegg:
- Vedlegg 1:

Hovedoversikt drittbudsjettet 2025
- Vedlegg 2:

Hovedoversikt investeringsbudsjettet 2025
- Fakta:
- Budsjett 2025 er en del av budsjett og økonomiplan 2025-2028. Ringsaker Kirkelige fellestråd skal vedta budsjett for 2025 innen utgangen av januar 2025, etter at kommunesyret formelt har vedtatt budsjett og økonomiplanen.

Vurdering:

Rammene både på investering og drift er i likt budsjett og økonomiplan hvor kompensasjon for lønns og prisvekst er tatt hensyn til. Forutsetningene i budsjettet bygger på erfaringstall fra tidligere års rekneskap med enkelte justeringer.

Som redegjørt for i skriv til Ringsaker kommune 5.11.2024 og behandlet i sak 023/24 er investeringsmidler for 2025 tilført i 2024 for å dekke opp kostnader forbundet med orgsprosjektet i Ringsaker kirke.

Driftsbudsjettet for 2025 er en videreføring av budsjettet 2024. Det legges opp til bemanning iht vedtatte planer og drift som normalt. Energi og kostnader på strøm må følges opp særskilt da dette er en stor kostnadsdriver for fellestrådet.

I tillegg er det en prosess rundt bruk av vikarer og ekstrahjelp. Anskaffelse av robotklippere ligger inne i budsjettet og er ment å erstatte vikarer på enkelte kirkegårder. Hvilke og antall er under vurdering og vil bli informert om på et senere møte.

Fellestrådet sin inntekt utover rammedekskudd fra kommunen, statlige refusjoner og tilskudd, ligger i all vesentlighet i inntekt fra fasteavgifter. Disse varierer fra år til år, og det var en betydelig fornyelse av fasteavgifter i 2024.

S A K 003 / 25

DEN NORSKE KIRKE Ringsaker kirkelige fellesråd

Investeringsbudsjettet er revidert til det som ble fremsendt som en del av budsjett og økonomiplanen. Dette skyldes at søknaden om forskudd på midler for 2025 ikke var godkjent, samt at overføring av midler fra drift til investering ikke var klartlagt. Investeringsbudsjettet 2025 er satt opp med kr. 300.000,- da det pågår en drøfting rundt endelig ferligstillelse av orgelpipene i Ringsaker kirke. Her en i dialog med Riksantikvaren for å avklare omfang og krav. Forskudd på investeringsmidler for 2025 er avsett regnskapsmessig i fond og skal føres i udekket fra 2024. Derfor fremkommer dette i investeringsbudsjettet for 2025.

Forslag til vedtak

1. Kirkevergens forslag til budsjett 2025 tas til etterretning iht talldelen, vedlegge og redegjørelse.
2. Kirkevergen gis fullmakt til å foreta nødvendige justeringer i budsjettene og legge dette frem for fellesrådet når nødvendig.

RINGSAKER KIRKELIGE FELLESRÅD

BUDSJETT 2025

HOVEDOVERSIKT DRIFTSBUDSJETT

Vedlegg 1 til sak 003/25

	Regnskapsskjema 1 - a	Budsjett 2025	Budsjett 2024 - revidert	Resultat 2023
	Driftsinntekter			
1	800-859 Inntekter	3 080 000	12 104 405	2 931 440
2	860-879 Brukerbetaling, salg, avgifter og leienntekter			80 000
3	880-899 Salg av driftsmidler/ fast eiendom	3 500 000	3 787 054	3 234 702
4	900-919 Refusjoner, overføringer, kamotek ved kjøp			
5	920-939 Tilskudd	5 000 000	4 648 857	5 021 961
6	940-959 Statlige tilskudd			
7	960-979 Renteinntekter og inntekter fra egen virksomhet	24 887 000	24 875 000	24 872 614
8	980-999 Tilskudd fra fellesråd			
9	1000-1099 Menighetsråd			
10	1100-1199 Andre tilskudd, gaver, inntekter			
11	1200-1299 Sum driftsinntekter:	38 477 000	45 336 316	130 570
12	1300-1399 Utgifter			35 971 287
13	1400-1499 Lønn og sosiale utgifter	22 310 000	20 400 000	21 035 091
14	1500-1599 Kjøp av varer og tjenester	10 795 000	12 000 000	10 974 909
15	1600-1699 Refusjoner, overføringer	2 000 000	2 753 425	2 176 483
16	1700-1799 Kalk. utgifter ved kjøp			
17	1800-1899 Tilskudd og gaver	275 000	454 051	239 267
18	1900-1999 Sum driftsutgifter:	35 330 000	34 962 478	34 425 790
19	2000-2099 Brutto driftsresultat:	1 147 000	10 373 842	1 545 537
20	2100-2199 Renteinntekter og utgifter	325 000	313 853	522 155
21	2200-2299 Netto driftsresultat			
22	2300-2399 Netto driftsresultat			
23	2400-2499 Netto driftsresultat			
24	2500-2599 Netto driftsresultat			
25	2600-2699 Netto driftsresultat			

	Interne finansierings- transaksjoner		
26	930	Bruk av utdisponert fra tidl. år (overskudd)	1 381 131
27	940-949	Bruk av disposisjonsfond	
28	950-959	Bruk av bundne fond	3 000 000
29	960	Bruk av likviditetsreser	5 576
30		Sum bruk av avsetninger	15 003 538
31	530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)	618 744
32	540-549	Avsatt til disposisjonsfond	1 096 220
33	550-559	Avsatt til bundne fond	10 622 407
34	560	Avsatt til styrking av likviditetsreserven	
35	570	Overført til investeringsreinskaper	14 384 794
36	580	Sum avsetninger	1 096 220
		REGNSKAPSMESSIG MINDRE-FORBRUK (OVERSKUDD)	302 947
		REGNSKAPSMESSIG MER-FORBRUK (UNDERSKUDD)	1 381 130

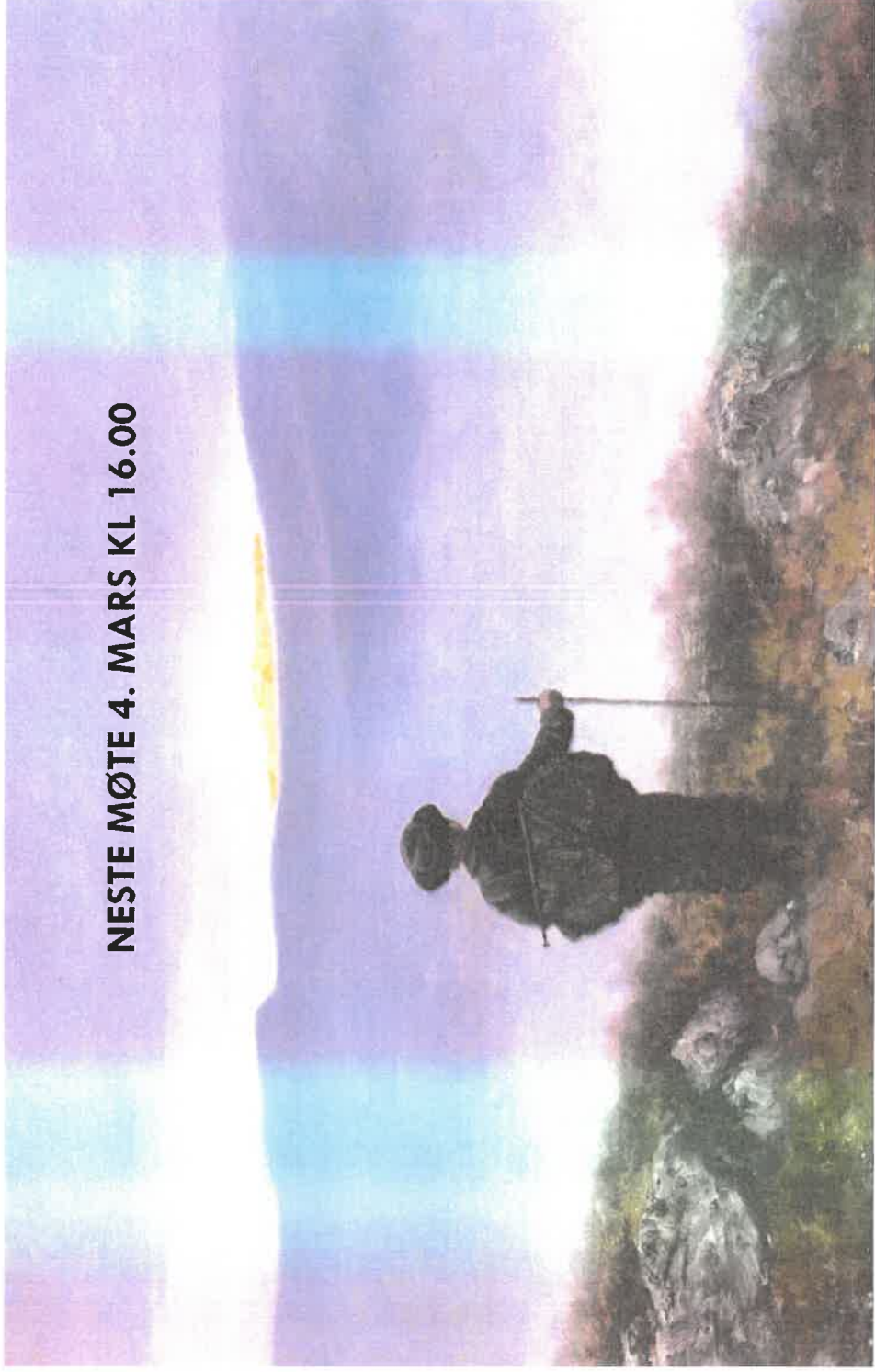
SAK 003 / 25

HOVEDOVERSIKT INVESTERINGSBUDSUETT

Vedlegg 2 til sak 003/25

	Ragnskapskjema 1 - b Investeringsregnekapet	Budsjett 2025	Budsjett 2024 - rev	Resultat 2023
1	010-299 Investeringer i anleggs- midler	300 000	18 652 486	3 033 495
2	500 Renteutgifter, låne- omkostninger			14 161 212
3			5 390 000	
4	510 MVÅ - utgifter MVÅ-loven			
5	520-529 Avdrag på lån (ekstraord.)			
6	530 Utlån, kjøp av aksjer, andeler og lignende	4 500 000	5 456 788	71 773
7	540-560 Dekning av tidligere års udekket Avsetninger		4 500 000	4 378 702
8		4 800 000	9 955 788	21 645 182
	Årets finansieringsbehov		33 998 274	
	F-finansiert slik:			
9	910 Kompensasjon for MVÅ ansk		5 333 480	
10	660-670 Bruk av lånemidler			
11	700-739 Inntekter fra salg av drifts- midler/ fast eiendom			
12	800-879 Refusjoner		5 333 480	3 033 495
13	920 Tilskudd til investeringer	4 500 000	9 780 000	11 109 380
14				
15				
16	940-960 Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)	4 500 000	15 113 480	14 142 875
17		300 000		
18	Sum eksterne finansiering:			
19	970 Overført fra driftsregnskapet	300 000		
	930 Bruk av avsetninger		14 384 794	665 388
	Sum finansiering	4 800 000	29 498 274	14 808 263
	Udekket/ Udisponert	0	-4 500 000	6 836 919
Tillegg 2025				
Orgel og våpenhus -ferdigstillelse		300 000		
Ekstraordinært vedlikehold av kirkeene		0		
Total		300 000	-	

NESTE MØTE 4. MARS KL 16.00

**KIRKENE I RINGSAKER ER OG VIL VÆRE EN VIKTIG SAMFUNNSAKTØR.
VI TILBYR FELLESSKAP OG TILHØRIGHET, OG BIDRAR TIL GODE LIV OG TRYGGJE
LOKALSAMFUNN**

Regler om bruk av kirkene

Fastsatt av Kirkemøtet 13. april 2024.

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1. Formål

Kirken er vigslet til bruk for gudstjenester og kirkelige handlinger og skal gjennom sin bruk tjene til Guds ære og menighetens oppbygging.

Gjennom forkynnelse av Guds ord, forvaltning av sakramentene og annen kirkelig virksomhet, er kirken det sentrale samlingssted for menighetens gudstjenstlige og religiøse liv.

Formålet er å gi regler for hva kirkene kan brukes til, hvem som kan bruke kirken og hvem som har beslutningsmyndighet til å låne ut kirken.

§ 2. Virkeområde

Reglene gjelder for bruk av det viglede kirkerom utenom de forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger.

Reglene gjelder for all bruk av kirkerommet i en kirke, jf. § 3 bokstav b, når ikke annet er bestemt for forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger i tjenesteordning for menighetsprest, prost eller biskop eller i særskilt unntak fra disse regler eller med hjemmel i disse regler. Bruk av kirken til gudstjenester og kirkelige handlinger går foran annen bruk etter § 5, § 7 og § 12.

Så langt de passer får reglene også anvendelse ved bruk av kirkerommet i andre kirker og kapeller, forsamlingslokaler og interimskirker, jf. § 3 bokstav c.

Der kirkerommet og tilstøtende rom kan slås sammen til et storrom, gjelder disse reglene når kirkerommet utvides med tilstøtende rom.

§ 3. Definisjoner

I dette regelverket betyr:

- a) *Kirke*: Kirke i henhold til kirkeordningen § 19 første ledd. Dette er soknekirke eller kapell som er godkjent av Kongen eller departementet, som er kirke fra gammelt av eller som etter 1. januar 2021 er godkjent som kirke av Kirkerådet i medhold av kirkeordningen § 23 fjerde ledd.
- b) *Kirkerommet*: Den delen av kirkebygningen som utgjør selve kirkerommet med alter, korparti, hovedskip samt eventuelle sideskip og galleri.
- c) *Andre kirker og kapeller, forsamlingslokaler og interimskirker*: Lokaler som er innviet til kirkelig bruk, det vil si bygg eller lokaler som er godkjent og innviet til permanent eller midlertidig kirkelig bruk uten å være kirke etter bokstav a.

- d) *Prest*: Fast utnevnt eller tilsatt menighetsprest (sokneprest, kapellan eller prost i tjeneste som menighetsprest) samt vikarer for slike prester.
- e) *Utlån*: Dette kan skje både med og uten betaling, jf. § 11 og kirkeordningen § 22.

§ 4. Generelle bestemmelser

Kirkens formål er bestemmende for avgjørelser om bruk av kirken, jf. § 1.

Bruken av kirken er underlagt biskopens tilsynsmyndighet.

Kirken med tilbehør skal behandles forsvarlig og med respekt.

Kirken kan ta all kunst, alle kunstformer og alle kunstuttrykk i bruk i kirkerommet med dets liturgiske inventar og utstyr, så sant det tjener det kristne budskap og lar kirkerommets særlige egenart komme til utfoldelse.

Kirken må ikke brukes til politisk møte eller virksomhet.

Kirken må ikke brukes til kommersielle formål.

Kirkerommet kan ikke brukes av ikke-kristne tros- og livssynssamfunn til utøvelse av deres tro eller religion.

Kapittel 2. Menighetsrådets bruk av kirken

§ 5. Bruksformål

Menighetsrådet kan bruke menighetens kirke til

- a) gudstjenester,
- b) oppbyggelige møter,
- c) trosopplæring, diakoni, kirkemusikk,
- d) stillhet, lystenning og bønn,
- e) omvisning og turistbesøk,
- f) konserter, utstillinger og andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet i § 1 og som ikke strider mot § 4 tredje til syvende ledd.

Til slike arrangementer som nevnt i første ledd, kan menighetsrådet invitere til å medvirke også personer som ikke er medlem av Den norske kirke.

Menighetsrådet kan plassere midlertidige installasjoner i kirkerommet i forbindelse med arrangementer nevnt i § 5 første ledd. Dersom dette får økonomiske konsekvenser for fellesrådet, må fellesrådet gi sin godkjenning.

Menighetsrådet kan bruke kirken til avholdelse av egne møter, menighetsmøter og kirkevalg.

§ 6. Klage

Menighetsrådets avgjørelse etter § 5 kan påklages til biskopen. Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er ethvert medlem av menighetsrådet, samt kirkelig ansatte som har soknet som tjenestested (særskilt arbeidsområde).

Klagefristen er tre uker. Fristen løper fra det tidspunktet den klageberettigede har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til avgjørelsen.

Klagen har ikke oppsettende virkning med mindre dette blir bestemt av menighetsrådet eller biskopen.

For øvrig gjelder reglene om klage i forvaltningsloven kapittel VI.

Kapittel 3. Menighetsrådets utlån av kirken

§ 7. Utlån til medlemmer av Den norske kirke

Til medlemmer av Den norske kirke kan menighetsrådet låne ut kirken til

- a) gudstjenester,
- b) oppbyggelige møter,
- c) trosopplæring, diakoni, kirkemusikk,
- d) stillhet, lystenning og bønn,
- e) omvisning og turistbesøk,
- f) konserter, utstillinger og andre kirkelige og kulturelle arrangementer som faller inn under formålet i § 1 og som ikke strider mot § 4 tredje til syvende ledd.

§ 8. Utlån til andre enn medlemmer av Den norske kirke

Menighetsrådet kan låne ut kirken til medlemmer av andre kristne trossamfunn enn Den norske kirke til formål som nevnt i § 7 samt til dåp, vigsel og gravferd som ikke skal forrettes av ordinert prest i Den norske kirke, men av pastor eller prest fra et annet kristent trossamfunn.

Menighetsrådet kan låne ut kirken til andre til formål som nevnt i § 7 bokstav e og f, dersom det ikke strider mot § 4.

§ 9. Saksbehandling

Menighetsrådets avgjørelser etter § 7 og § 8 anses som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2. Saksbehandlingen skal skje i samsvar med forvaltningsloven kapittel IV og V.

§ 10. Klage og omgjøring

Menighetsrådets vedtak etter § 7 og § 8 kan påklages til biskopen. Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er, foruten de som har søkt om å få låne kirken, ethvert medlem av menighetsrådet samt andre med rettslig klageinteresse.

Klagefristen er tre uker. Fristen løper fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til den klageberettigede eller han på annen måte har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket.

For øvrig gjelder reglene om klage og omgjøring i forvaltningsloven kapittel VI.

§ 11. *Betaling for bruk av kirken*

Innenfor de rammer som er satt i kirkeordningen § 22, kan kirkelig fellesråd kreve betaling for bruk av kirken etter nærmere regler godkjent av bispedømmerådet.

Kapittel 4. Prestens bruk av kirken

§ 12. *Menighetsprestens bruk av kirken*

I tillegg til forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger kan presten bruke kirkene i de sokn som presten har som tjenestested (særskilt arbeidsområde) til ekstraordinære gudstjenester, foredrag og andre arrangementer som fremmer menighetenes oppbyggelse.

Er det flere fast tilsatte prester i vedkommende menighet, skal de samarbeide om bruksfordelingen. Blir de ikke enige, avgjør biskopen spørsmålet. Menighetsrådet skal uttale seg på forhånd.

Den presten som bruker kirken i medhold av første ledd, kan invitere til å medvirke også personer som ikke er medlem av Den norske kirke, men presten kan ikke låne ut kirken til disse.

§ 13. *Tilsyn*

Menighetsrådet kan bringe prestens disposisjoner etter § 12 inn for biskopen, jf. § 4 annet ledd.

§ 14. *Biskopens bruk av kirken*

Biskopen kan selv eller ved annen prest forrette gudstjenester og bruke kirkene i sitt bispedømme på samme måte som menighetsprestene. I slike tilfeller har biskopen fortrinnsrett til bruk av kirken.

Kapittel 5. Forholdet mellom menighetsråd og prest

§ 15. *Samarbeid og gjensidig informasjon*

Menighetsråd og prest skal samarbeide om bruk av kirken slik at denne best mulig tjener til Guds ære og menighetens oppbyggelse.

Menighetsråd og prest skal på forhånd gi hverandre informasjon om den planlagte bruken av kirken. Informasjonen skal så vidt mulig gis i så god tid at mottaker får mulighet til å innrette seg eller eventuelt komme med innsigelser.

Presten har fortrinnsrett til bruk av kirken til gudstjenester, vigsler og begravelser.

Dersom det oppstår tvil om forholdet mellom henholdsvis prestens bruk og menighetsrådets bruk eller utlån av kirken, avgjør biskopen spørsmålet.

Kapittel 6. Andre generelle regler

§ 16. *Generelle plikter for bruker av kirken*

Den som bruker kirken, skal sørge for at alt går sømmelig for seg og at kirken med tilbehør behandles forsvarlig og med respekt.

§ 17. Adgang til kirken

Enhver har adgang til de arrangementer som holdes i kirken. En person kan bare bortvises dersom han forstyrrer arrangementet eller krenker kirkens verdighet.

Ved bruk av kirken til vigsler og begravelser kan presten utfra sitt pastorale skjønn i særlige tilfeller bestemme at handlingen skal foregå for lukkede dører.

§ 18. Inngangspenger

Det kan ikke tas betaling for adgang til kirken bortsett fra ved konserter, utstillinger og andre kulturarrangementer, omvisninger og turistbesøk.

Innkreving av inngangspenger bør ikke skje i selve kirkerommet.

Kapittel 7. Mindre endringer – ikrafttredelse

§ 19. Mindre endringer

Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i reglene.

§ 20. Ikrafttredelse

Reglene trer i kraft straks.

